

FOLKETINGET

Rejserapport fra Sundhedsudvalgets studietur til Israel

Tid: 6.-9. marts 2022
Sted: Israel
Deltagere: Rasmus Horn Langhoff (S) (delegationsleder), Kasper Roug (S), Julie Skovsby (S), Theis Kylling Hommeltoft (S), Marlene Ambo-Rasmussen (V), Christina Thorholm (RV), Per Larsen (KF) og Liselott Blixt (UFG). Ledsaget af: Jørgen Nielsen, udvalgssekretær, og Hanne Schmidt, udvalgsassistent.

1. Formål

Formålet med studiebesøget var bl.a. af få indblik i det nære sundhedsvæsen, hvordan samarbejdet mellem hospitaler og speciallæger fungerer i Israel, og hvordan det israelske sundhedsvæsen anvender sundhedsdata til udvikling af nye sundhedsløsninger inden for forebyggelse, diagnostik og behandling.

Studieturen skulle også give indblik i den israelske politik på cannabisområdet samt regler og betingelser for dyrkning, fremstilling og brug af medicinsk cannabis i Israel samt udfordringerne og mulighederne ved fremstilling af cannabis til medicinsk brug og eksport.

Studiebesøget omfattede også møder med den israelske sundhedsministerium og Knessets Sundhedsudvalg om bl.a. kravene til fremtidens sundhedsvæsen og lighed i sundhed.

Programmet for studiebesøget er vedlagt.

2. Hovedpunkter fra besøget

Sundhedsvæsenet

Udvalget fik under besøg på hospitaler og møder med relevante aktører med indblik i opbygningen af det israelske sundhedsvæsen.

Sundhedsministeriet har uddelegeret ansvaret for at yde sundhedsydelser til borgerne til fire konkurrerende, non-profit sygekasser, som alle borgere skal være medlem af en af, men kan vælge og skifte mellem dem. Der er generelt stor tilfredshed med sygekasserne og et begrænset antal skift mellem sygekasserne.

Ressourcer til sygekasserne fordeles på baggrund af antal og alder på medlemmerne, der alle har krav på at modtage samme behandlingstilbud (ydelespakke), som bl.a. omfatter hospitals-, primær- og specialpleje, receptpligtige lægemidler, visse forebyggende ydelser, mental sundhedspleje, tandpleje til børn og andre ydelser. Sygekasserne har enten egne sundhedscentre med speciallæger eller køber speciallægeydelser i private klinikker.

Speciallæger og specialklinikker er i de seneste år flyttet ud fra hospitalerne til nærområderne og en stor del af undersøgelser og behandlinger, som ikke er akutte, foregår uden for hospitalet, hvilket antages at medføre bedre og billigere behandling af patienter bl.a. kroniske patienter. Over halvdelen af sundhedsudgifterne går til almen praksis. Den praktiserende læge har ansvaret for koordination af patientforløb. Der er øget fokus på efteruddannelse af praktiserende læger.

Der er i det israelske sundhedsvæsen generelt fokus på et skifte fra en patientbaseret reaktiv behandling til en proaktiv og præventiv behandling baseret på forudsigelighed og brug af sundhedsdata og -it. Der er i Israel i forhold til EU-landene generelt mindre bekymring for deling af sundhedsdata og en grad af forventning om, at sundhedsdata bliver brugt aktivt og forebyggende i sundhedsvæsenet.

Det israelske sundhedsministerium har fokus på at mindske ulighederne sundhedsvæsen i samarbejde med sygekasserne og hospitalerne bl.a. i form af initiativer, som reducere økonomiske barrierer, som øger tilgængeligheden af sundhedsydelse og -personale i yderområder, og som fremmer sund livsstil m.m.

Medicinsk cannabis

Udvalget mødte under besøget en række eksperter og aktører inden for medicinsk cannabis, hvor der var mulighed for at drøfte og få indsigt i dyrkning, produktion, administration og brug af medicinsk cannabis i Israel. Der var under møderne generelt opbakning til brugen af medicinsk cannabis i Israel i henhold til de gældende retningslinjer, hvor der er tilstrækkelig og overbevisende grundlag for, at medicinsk cannabis vil virke og have effekt for behandlingen af de pågældende patienter.

I januar 2022 var der ca. 110.000 patienter med aktive tilladelser til at bruge medicinsk cannabis. Patienter med kronisk neuropatisk smerte uden relation til kræft udgjorde ca. 56 pct., onkologi (kræft) ca. 12 pct. og psykiatri - PTSD ca. 11 pct.

Patienter opnår tilladelse til at besidde og bruge medicinsk cannabis gennem en læge med en særlig autorisation. I maj 2020 var 94 autoriserede såkaldte MCU-læger. Hvis lægen beslutter at godkende behandling med medicinsk cannabis, vil lægen udstede en tilladelse under besøget og give en recept til køb af medicinsk cannabis på apoteker med autorisation. I maj 2020 var der 73 sådanne autoriserede apoteker. Patienter kan også i stedet starte med at konsultere en specialist inden for det relevante medicinske område, som så kan beslutte at anbefale behandling med medicinsk cannabis og sende relevante formularer til en MCU-læge. Medicinsk cannabis kan leveres i forskellige nærmere bestemte former, herunder i cigaretter med filter, medicinsk cannabisolie og medicinske cannabisbiskager.

Brugen af medicinsk cannabis reguleres af cirkulærer og retningslinjer (guidelines), som er udstedt af de relevante ministerier. Der er således guidelines om cannabisprodukter til medicinske formål, indikationer for ordination af cannabis, standardisering af cannabisprodukter og cannabisforsyningskæden. Retningslinjerne for produktion af cannabisprodukter indeholder således betingelser, som skal sikre en produktion af cannabisprodukter af medicinsk kvalitet og om infrastruktur og udstyr, arbejdskraft, dokumentation, håndtering, tilsyn og inspektioner m.m. Retningslinjer for eksport af cannabis til medicinsk brug indeholder bl.a. regler om godkendelse ansøgning og indberetning m.m. Godkendelse til eksport af medicinsk cannabis gives kun, hvis der er tilstrækkelig lager til rådighed til at opfylde det lokale efterspørgselsniveau.

På det israelske sundhedsministeriums hjemmeside fremgår en oversigt over den centrale regulering af medicinsk cannabis, herunder de grundlæggende principper, som der bliver arbejdet ud fra:

[Medical Cannabis Unit, Ministry of Health](#)

Sundhedsinnovation

Udvalget fik under besøget også indblik i innovation og iværksætteri i Israel, hvor bl.a. hospitalerne medvirker til sundhedsinnovation og til at udvikle og kommercialisere nye sundhedsløsninger til gavn for patienterne. Der er et meget stort antal Life Science- og Medtech-virksomheder i Israel. Israel Innovation Authority, som er et offentligt organ, skal støtte innovation og fremme virksomhedernes vækst og skabe samarbejde mellem virksomheder og forskningen samt internationalt samarbejde.

Udvalget mødes med MindUp, som er en sundhedsinkubator, hvori bl.a. Ramban Hospitalet medvirker, og som er førende inden for omdannelse af teknologier til nye produkter og opstart og udvikling af virksomheder inden for digital sundhed. Inkubatoren understøtter i en indledende fase entreprenørernes ideer, så de kan afprøves og testes i praksis med henblik på at kunne vurdere, om en idé kan kommercialiseres og sendes på markedet - cirka halvdelen lykkedes med at være på markedet efter 2 år. Som eksempler blev nævnt programmer, som kan forhindre og forebygge faldskader hos ældre hhv. kan aflæse tegn/markører på kræft.

3. Afslutning

Besøget indbragte udvalget generel viden og perspektiver, der kan indgå i det politiske arbejde i forhold til sundhedsvæsenets indretning og drøftelser om medicinsk cannabis i Danmark.